

Zarząd Powiatu Lubaczowskiego

**RAPORT O WYNIKACH
REALIZACJI POWIATOWEGO
PROGRAMU USUWANIA
WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST ZA 2020 ROK**

Lubaczów, kwiecień 2021 r.

Opracowano

**W Referacie Ochrony Zasobów Środowiska i Edukacji Ekologicznej w Wydziale
Leśnictwa, Ochrony Środowiska i Turystyki w Starostwie Powiatowym w Lubaczowie**

Redakcja

Magdalena Kicak

Spis Treści

I.	Wstęp	4
1.1.	Założenia Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest	4
1.2.	Cele Powiatowego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu lubaczowskiego na lata 2013-2032	5
1.3.	Zakładka tematyczna	5
II.	Szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie	7
III.	Klasyfikacja wyrobów azbestowych	8
IV.	Baza azbestowa	10
4.1.	Portal GeoAzbest	10
V.	Składowanie odpadów azbestowych	12
5.1.	Składowisko odpadów azbestowych w powiecie lubaczowskim	13
VI.	Zinventaryzowane wyroby azbestowe na terenie poszczególnych gmin	15
VII.	Wyniki realizacji programu w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego	16
VIII.	Podsumowanie	27
XI.	Spis tabel	30
IX.	Spis wykresów	31

I. Wstęp

1.1. Założenia Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Raport, którego obowiązek sporządzenia wynika z zapisów „Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032”. Dokument ten stanowi przegląd czynności i zadań zrealizowanych przez samorząd, instytucje oraz właścicieli wyrobów zawierających azbest w okresie sprawozdawczym, tj. w roku 2020 i jest szóstym raportem z realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013 – 2032. Pierwszy raport obejmował lata 2013-2014, kolejne raporty dotyczyły lat 2015, 2016, 2017, 2018 oraz 2019.

Powiatowy Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032, został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Lubaczowie Nr XXXIII/258/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. Powyższy dokument jest zgodny z **Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**, przyjętym Uchwałą Nr 39/2010 przez Radę Ministrów dnia 15 marca 2010 roku oraz **Wojewódzkim Programem usuwania azbestu na lata 2009-2032**.

Usuwanie i wymiana wyrobów zawierających azbest jest zadaniem długotrwałym ze względu na ich dużą ilość, a także wysokość potrzebnych środków finansowych. Szacuje się, że do przeprowadzenia tego procesu niezbędny będzie okres ok. 20 lat. Wymaga, więc określonej strategii postępowania.

Powiatowy Program usuwania wyrobów zawierających azbest jest integralną częścią krajowego planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi oraz programu ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim. Przy założeniu usuwania wyrobów azbestowych do końca 2032 r. podzielono okres 20 lat na cztery pięcioletnie podokresy:

- I okres obejmujący lata 2013 – 2017
- II okres obejmujący lata 2018 – 2022,
- III okres obejmujący lata 2023 – 2027.
- IV okres obejmujący lata 2028 - 2032

W realizacji Programu przyjęto następujące priorytetowe obszary, w których azbest musi być usuwany lub unieszkodliwiany. Obszary te dotyczą:

- ograniczenia uciążliwości wyrobów użytkowanych od dawna,
- unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, których stan techniczny nie pozwala na dalsze użytkowanie,

- unieszkodliwiania odpadów azbestowych znajdujących się na drogach i placach należących do podmiotów gospodarczych i innych jednostek.

1.2. Cele Powiatowego Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla powiatu lubaczowskiego na lata 2013-2032

Głównym celem realizacji „Powiatowego Programu” jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terenie Powiatu, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu...” jest eliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców powiatu lubaczowskiego spowodowanych azbestem.

Celem Programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium powiatu lubaczowskiego z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- spowodowanie działań zmierzających do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i stworzenie warunków do spełnienia wymogów ochrony środowiska w określonym horyzoncie czasowym,
- stworzenie możliwości do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

Powyższe cele są realizowane poprzez następujące zadania:

- prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i szkoleniowej dotyczącej tematyki azbestowej,
- działalność informacyjno – popularyzacyjną dotyczącą bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także ich usuwania i oczyszczania terenu gmin z azbestu.

1.3. Zakładka tematyczna

Zakładka znajduje się na stronie: www.lubaczow.powiat.pl/azbest/ i zawiera następujące informacje o tematyce azbestowej:

- 1) informacje o azbecie;
- 2) akty prawne dotyczące azbestu;

- 3) Powiatowy Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Lubaczowskiego na lata 2013-2032;
- 4) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2019 rok;
- 5) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2017 rok;
- 6) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2016 rok;
- 7) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za 2015 rok;
- 8) Raport o wynikach realizacji Powiatowego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest za lata 2013-2014;
- 9) Wydarzenia dotyczące azbestu;
- 10) Wydawnictwa związane z azbestem;
- 11) Źródła dofinansowania usuwania azbestu;
- 12) Baza azbestowa – istota funkcjonowania.

II. Szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie

Zagrożenie dla zdrowia mieszkańców wynika z nagromadzenia na obszarze całego kraju różnego typu materiałów zawierających azbest, w tym stosunkowo duże ilości najbardziej groźnego dla zdrowia – azbestu niebieskiego. Odpady azbestowo – cementowe stanowiące niegdyś bardzo cenny surowiec wykorzystywany szeroko przez mieszkańców stanowią obecnie istotne źródło emisji pyłu. Odpady te zastosowane do utwardzania podwojek, podjazdów, dróg uległy zużyciu i degradacji pod wpływem warunków atmosferycznych, co jest przyczyną uwalniania się włókien azbestu do powietrza atmosferycznego. Obecność azbestu stwierdzono również w wodzie, napojach i pokarmach, jednak jak donosi Raport Państwowego Zakładu Higieny z dn. 30.06.2000r. nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest spożyty w wodzie jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego zastępowanie rur azbestowo – cementowych w instalacjach ziemnych wyrobami bezazbestowymi powinno następować sukcesywnie, w miarę technicznego zużycia lub w przypadku woli wymiany na rury bezazbestowe.

Wszystkie gatunki azbestu są rakotwórcze dla ludzi w przypadku gdy jest on wdychany. Okres utajony choroby nowotworowej wywołanej wdychaniem azbestu wynosi 15 – 20 lat. Włókna nie są widoczne w mikroskopie optycznym, gdyż mają zwykle średnice mniejsze od długości fali światła widzialnego. Od rodzaju włókien zależy bezpośrednio jego toksyczność. Większe włókna w większości zatrzymują się w górnych drogach oddechowych skąd są usuwane przez rzęski, włókna bardzo drobne są usuwane przez system odpornościowy. Najbardziej niebezpieczne są włókna długie ($>5\mu\text{m}$), ale cienkie ($<3\mu\text{m}$), przenikają one do dolnych dróg oddechowych, wbijają się w płuca gdzie pozostają i w wyniku wieloletniego drażnienia komórek wywołują choroby. Trwałość oraz zdolność gromadzenia się w płucach włókien azbestowych powoduje ciężkie formy chorób płuc oraz opłucnej i otrzewnej.

Najbardziej narażeni na choroby wywoływane pracą z azbestem są pracownicy: stoczni, przemysłu chemicznego, tytoniowego, tekstylnego oraz zatrudnieni w kopalni azbestu, w budownictwie i przy produkcji materiałów ogniotrwałych. Zanieczyszczenie powodujące choroby zawodowe, spotykane w przemyśle i przy pracach z azbestem, to kilkaset tysięcy włókien w 1 m^3 powietrza.

Narażenie zawodowe na pył azbestowy może być przyczyną następujących chorób: pylicy azbestowej, raka płuc, międzybłoniaka opłucnej lub otrzewnej. Jest ona także przyczyną zmian opłucnej w postaci zgrubień lub zwapnień. Ryzyko wystąpienia tych schorzeń związane jest ściśle z dawką pyłu, rodzajem azbestu i jest ono różne dla różnych technologii przetwórstwa.

III. Klasyfikacja wyrobów azbestowych

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, przyjmując jako kryterium zawartość azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościowa wyrobu.

Klasa I - wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 definiowane jako „miękkie” (słabo spoiście) zawierające powyżej 20% azbestu i małą ilość lepiszcza. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia stwarzając poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Najczęściej stosowanymi w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu takie jak, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe oraz materiały i wykładziny cierne.

Klasa II - wyroby o gęstości objętościowej większej niż 1000 kg/m^3 definiowane jako „twarde” zawierające poniżej 20% azbestu. Włókna azbestowe w tych wyrobach są mocno związane i nawet w przypadku mechanicznego uszkodzenia materiału w stosunkowo niewielkiej ilości przedostają się do otoczenia. Wyroby „twarde” są odporne na destrukcje, a duże niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska i zagrożenia zdrowia ludzkiego występuje przy ich obróbce mechanicznej (ciecie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych. Do tej klasy wyrobów zaliczane są między innymi: powszechnie stosowane płyty azbestowo – cementowe faliste, płyty „karo” oraz płyty płaskie wykorzystywane jako elewacje w budownictwie wielokondygnacyjnym. W znacznie mniejszych ilościach stosowane były inne wyroby azbestowo – cementowe, w postaci rur służących do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych czy kominów i zsyków.

Właściwości azbestu zadecydowały o jego szerokim zastosowaniu w gospodarce i przemyśle. Najwięcej wyrobów zawierających azbest znalazło zastosowanie w budownictwie. Na podstawie danych z 2000r. ocenia się, że w obiektach budowlanych w Polsce jest ok. 15,4 mln Mg wyrobów zawierających azbest, z czego prawie 14,9 mln Mg to płyty azbestowo – cementowe faliste i płaskie, a 600 tys. Mg to rury azbestowo – cementowe w budownictwie ziemnym i mieszkaniowo – gospodarczym oraz w różnych instalacjach przemysłowych.

Produkcja płyt azbestowo – cementowych w Polsce została zakazana *Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.)*. Zgodnie z ustawą w Polsce z dniem 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo – cementowych, a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest. Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich

wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do diafragmy do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo – kauczukowych.

IV. Baza azbestowa

Baza azbestowa (www.bazaazbestowa.gov.pl) to narzędzie informatyczne do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, dostępne dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Wprowadzanie i aktualizowanie danych w Bazie Azbestowej jest obowiązkiem każdego wójta, burmistrza i prezydenta miasta, a także marszałka województwa.

Dane wprowadzane do Bazy Azbestowej pochodzą od właścicieli i użytkowników nieruchomości, na których są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Aktualne dane z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest są podstawą do ubiegania się o środki finansowe na usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Wypełniony formularz "Informacji o wyrobach zawierających azbest" należy złożyć do Urzędu Gminy (osoby fizyczne) lub Urzędu Marszałkowskiego (osoby prawne).

Na stronie Bazy Azbestowej znajdują się również informacje dla wszystkich zainteresowanych tematyką bezpiecznego wycofywania z użytkowania wyrobów azbestowych:

- baza firm zajmujących się usuwaniem wyrobów azbestowych czyli tzw. eternitu,
- lista składowisk odpadów azbestowych,
- wykaz lokalnych i regionalnych programów usuwania azbestu,
- a także dane statystyczne oraz wykres aktywności gmin.

4.1. Portal GeoAzbest

GeoAzbest - Elektroniczny System Informacji Przestrzennej (ESIP) do monitorowania procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

GeoAzbest integruje dane z Bazy Azbestowej (BA) z danymi przestrzennymi. Celem działania Systemu Informacji Przestrzennej jest przetwarzanie danych, w których zawarte są informacje przestrzenne oraz towarzyszące im informacje opisowe o lokalizacjach użytkowania wyrobów zawierających azbest bądź składowania odpadów azbestowych.

System Informacji Przestrzennej umożliwia:

- gromadzenie usystematyzowanego zbioru danych na wybranych poziomach szczegółowości,
- obiektywną i kompleksową weryfikację przeprowadzonej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest,
- usprawnienie procesu podejmowania decyzji w oparciu o analizy opracowane na bazie precyzyjnych map cyfrowych i aktualnych danych,
- zwiększenie efektywności zarządzania procesem realizacji "Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032".

Rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie kraju w odniesieniu do poszczególnych województw i powiatów

Rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie województw w odniesieniu do poszczególnych gmin

Ilość wyrobów zawierających azbest w odniesieniu do jednostek podstawowych

V. Składowanie odpadów azbestowych

Główną metodą unieszkodliwiania odpadów azbestowych na terenie Polski jest ich składowanie. Przyjęto założenie składowania płyt pakowanych szczelnie w workach foliowych, a także w pakietach z tkaniny syntetycznej oraz odpadów w postaci kawałkowej w workach z tkaniny syntetycznej (tzw. big bag). Odpady mogą być deponowane jedynie na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych wyłącznie do składowania odpadów azbestowych, na wydzielonych częściach składowisk odpadów niebezpiecznych oraz na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod warunkiem, że spełnione zostaną warunki techniczne dotyczące bezpiecznego składowania odpadów azbestowych.

Kwatera do składowania wyłącznie odpadów niebezpiecznych powinna zostać wybudowana jako specjalnie wykonane zagłębienie terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Zagłębienie powinno zostać ukształtowane w formie trójkąta z podziałem na odpowiednią ilość kwater wydzielonych ścianami działowymi z gruntu rodzimego. Głębokość kwater powinna sięgać od 6 – 10 m. Głębokość składowania od 4 – 8 m. Nachylenie skarp składowiska powinno być wykonane w stosunku 1:1,5, zaś nachylenie skarp ziemnych ścian działowych w stosunku 1:1. W celu zabezpieczenia przed emisją pyłów powierzchnie każdej kolejnej warstwy odpadów przykrywa się folią lub warstwą gruntu. Po zakończeniu eksploatacji składowiska (na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia) należy wypełnić je ziemią do poziomu terenu. Wokół składowiska powinny zostać wykonane rowy opaskowe. Eksploatacja kolejnych kwater powinna następować metodą kroczącą, tzn. zamknięcie pierwszej kwatery powoduje rozpoczęcie eksploatacji drugiej. Dynamika składowania odpadów jest zmienna i zależna od uwarunkowań techniczno – ekonomicznych.

Na składowiskach zlokalizowanych w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu z zabezpieczonymi ścianami bocznymi mogą być składowane odpady azbestowe o kodach

Zgodnie z §19 ust. 1 pkt. 1 i 2 *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523)*, przepisów tego rozporządzenia nie stosuje się do składowisk, na których składowane są odpady 17 06 01* i 17 06 05*. W związku z powyższym badanie wpływu składowiska na otoczenie wyznacza się w oparciu o prowadzenie monitoringu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych w zakresie emisji charakterystycznych, tj. prowadzenie okresowych pomiarów ilości włókien azbestowych z powierzchni składowiska.

Na mocy ustaleń z negocjacji akcesyjnych istniejące składowiska, które nie spełniają wymagań Dyrektywy Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów, powinny być zmodernizowane najpóźniej do 1 lipca 2012 roku. Nowe składowiska odpadów azbestowych powinny spełniać wymagania konstrukcyjne dyrektywy z chwilą ich zakładania.

5.1. Składowisko odpadów azbestowych w powiecie lubaczowskim

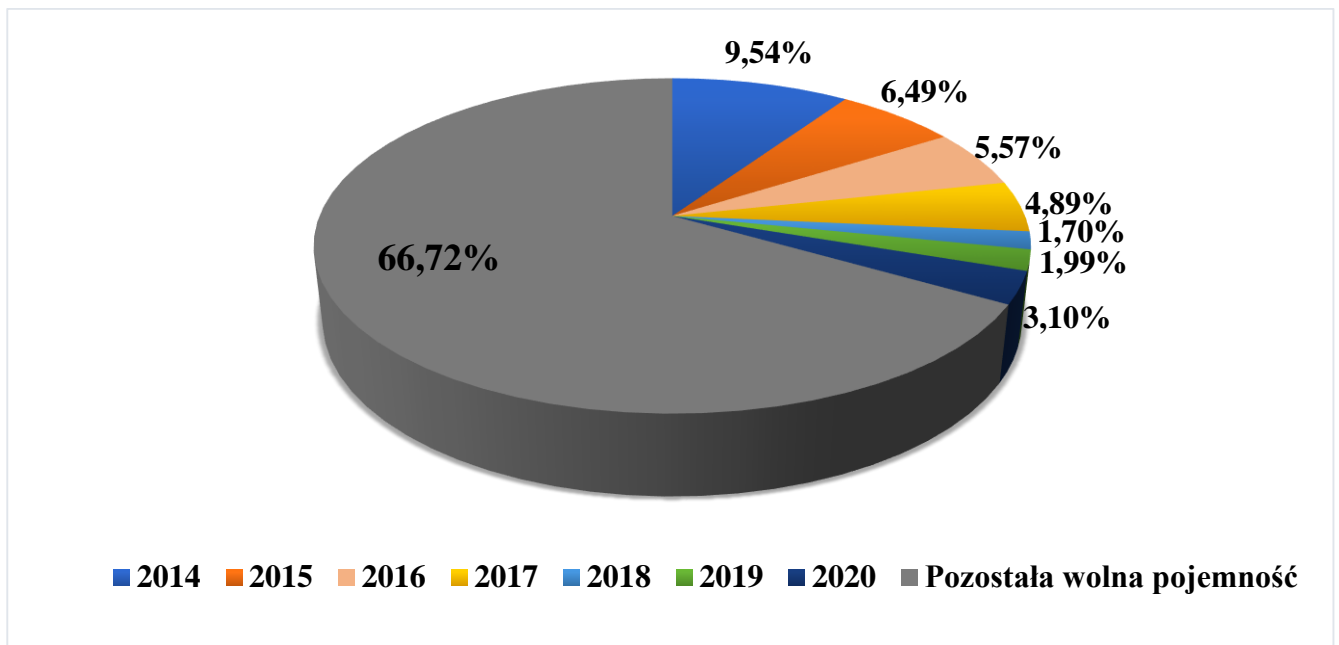
Na terenie powiatu lubaczowskiego od 2013 roku funkcjonuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym są składowane odpady azbestowe. Zarządcą składowiska jest Zakład Usług komunalnych i Rolniczych Sp. z o. o. ul Rynek 1, 37-630 Oleszyce w miejscowości Futory na działkach o nr ewid. 780/6, 2540/2, 2540/3 obręb Futory oraz działka o nr ewid. 1142/4 obręb Oleszyce Lubomierz.

W 2020 r. przyjęto **123,8 Mg** odpadów o kodzie 17 06 05* (materiały konstrukcyjne zawierające azbest).

Obecnie na składowisku zgromadzonych jest **1332,59 Mg** wyrobów azbestowych, co stanowi **33,27 %** całkowitej pojemności kwatery azbestowej.

Tabela 1. Ilość odpadów azbestowych w Mg przyjętych do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2020

Lp.	Rok przyjęcia azbestu	Ilość azbestu przekazanego na składowisko [Mg]
1.	2014	381,97
2.	2015	260,00
3.	2016	223,24
4.	2017	195,70
5.	2018	68,01
6.	2019	79,87
	2020	123,8
	RAZEM	1332,59

Wykres 1. Procentowe zestawienie przyjętego azbestu do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2020

VI. Zinventaryzowane wyroby azbestowe na terenie poszczególnych gmin

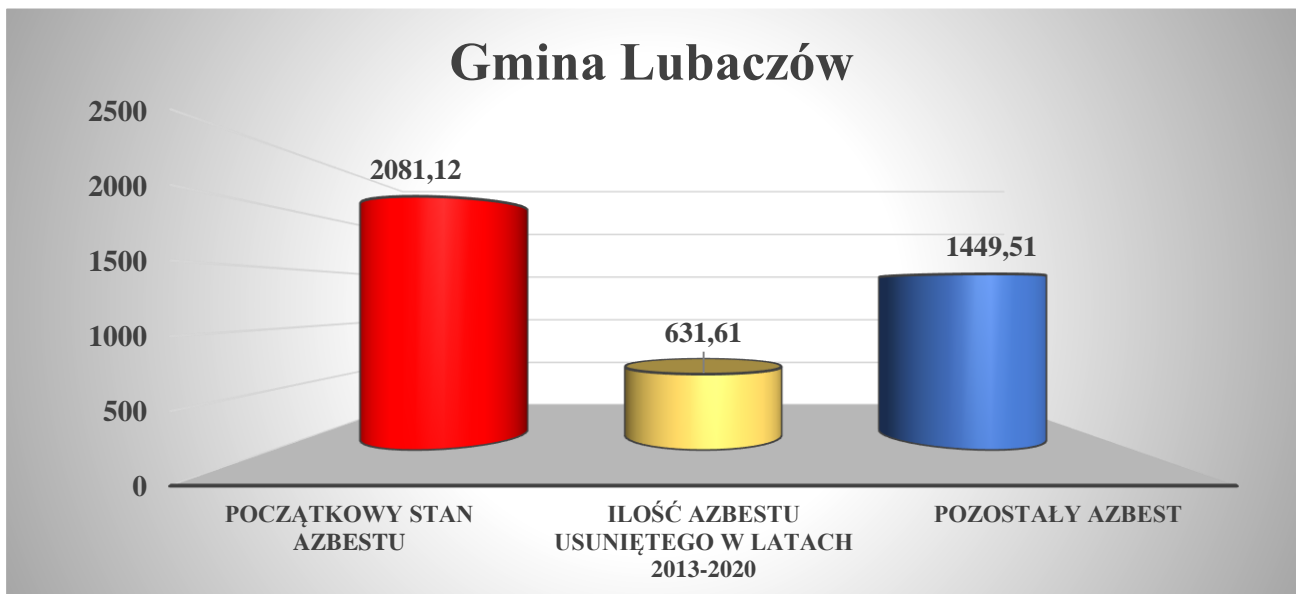
Tabela 2. Zestawienie zinventaryzowanych ilości wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym – stan po wykonanej inwentaryzacji

Lp.	Gmina	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]	Rok inwentaryzacji	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów azbestowych [Mg/km ²]	Nr Uchwały
1.	Lubaczów	2 081,12	2012 r.	10,25	Uchwała Nr XXVII/265/2012 z dnia 30.11.2012
2.	Miejska Lubaczów	410,60	2015 r.	15,79	Uchwała Nr 84/XII/2015 z dnia 9 września 2015 r.
3.	Stary Dzików	1 867,52	2012 r.	11,97	Uchwała Nr 148/XXIII/2012 z dnia 28.11.2012 r.
4.	Wielkie Oczy	1 463,03	2013 r.	10,02	Uchwała Nr XXXI/54/2013 z dnia 5.12.2013 r.
5.	Oleszyce	1 412,03	2013 r.	9,29	Uchwała Nr XXXIX/222/13 z dnia 25.01.2013 r.
6.	Cieszanów	1 194,48	2014 r.	5,45	Uchwała Nr II/16/2014 z dnia 19.12.2014 r.
7.	Horyniec- Zdrój	1 223,05	2013 r.	6,02	Uchwała Nr 175/XXIX/2013 z dnia 28.02.2013 r.
8.	Narol	2 506,50	2013 r.	12,35	Uchwała Nr 230/XXVI/2013 z dnia 28 stycznia 2013 r.
Powiat lubaczowski		12 158,33	-	9,29	

VII. Wyniki realizacji programu w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

Tabela 3. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Lubaczów

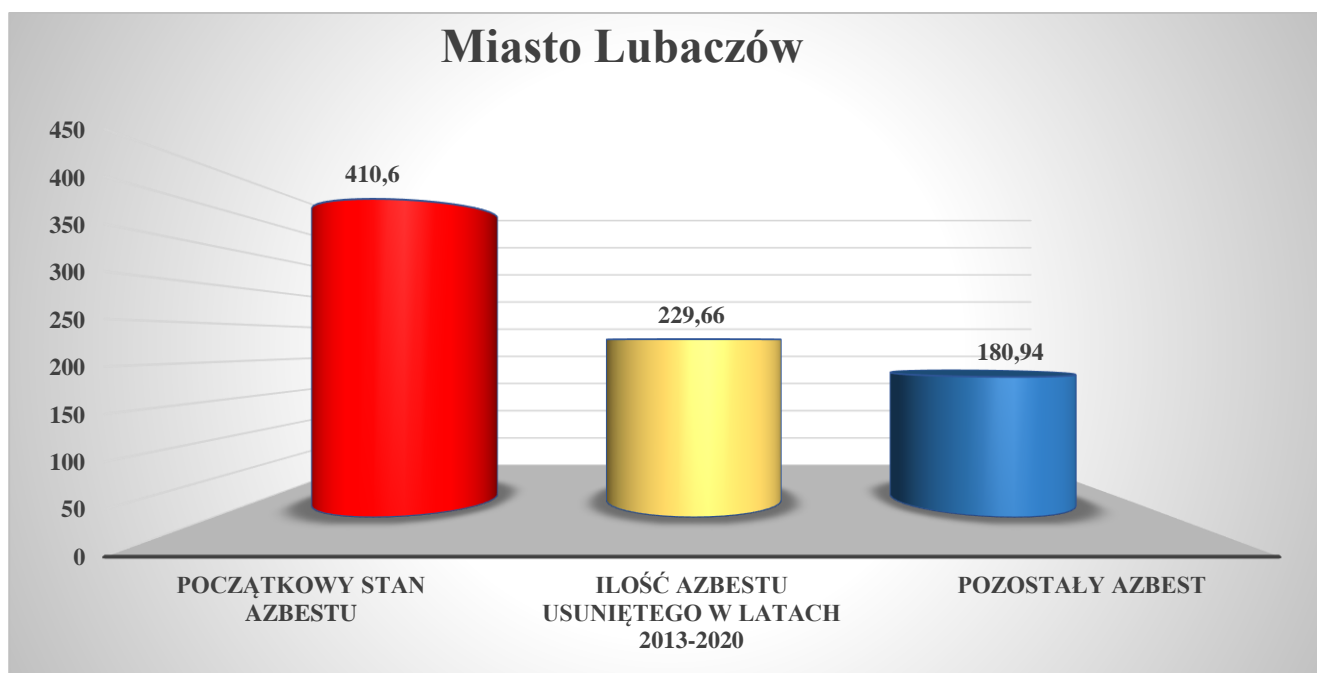
Lp.	Gmina	Lubaczów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXVII/265/2012 Rady Gminy Lubaczów z dnia 30.11.2012 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	2081,12
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	31,25
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1 449,51
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	9 348,75
	Środki WFOŚiGW	6 544,13
	Środki gminy	1 809,74
	Wkład mieszkańców	934, 88
	RAZEM	18 637,50

Wykres 2. Stan realizacji usuwania azbestu na lata 2013-2020 w [Mg] na terenie gminy Lubaczów

Tabela 4. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Miejska Lubaczów

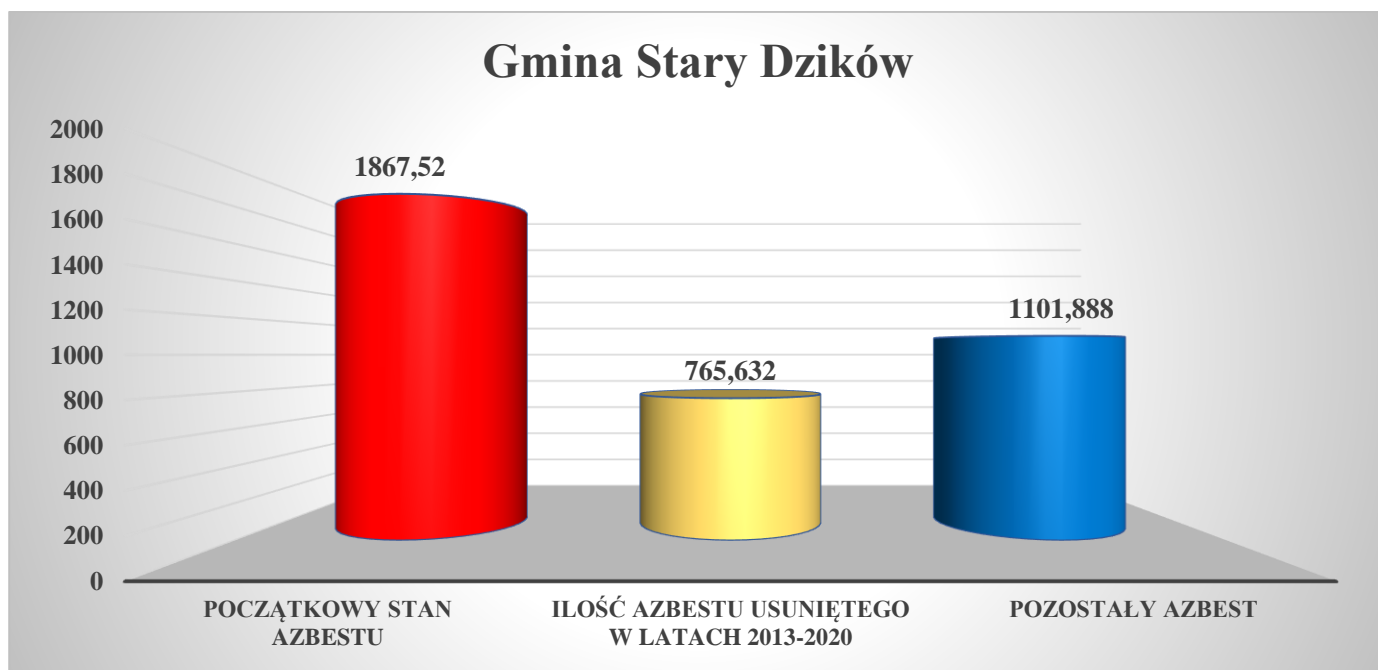
Lp.	Gmina	Miejska Lubaczów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 84/XII/2015z dnia 9 września 2015r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	410,6
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	22,6
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	180,94
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	7 297,99
	Środki WFOŚiGW	5 108,59
	Środki gminy	2 189,40
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	14 595,98

Wykres 3. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Miejskiej Lubaczów

Tabela 5. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Stary Dzików

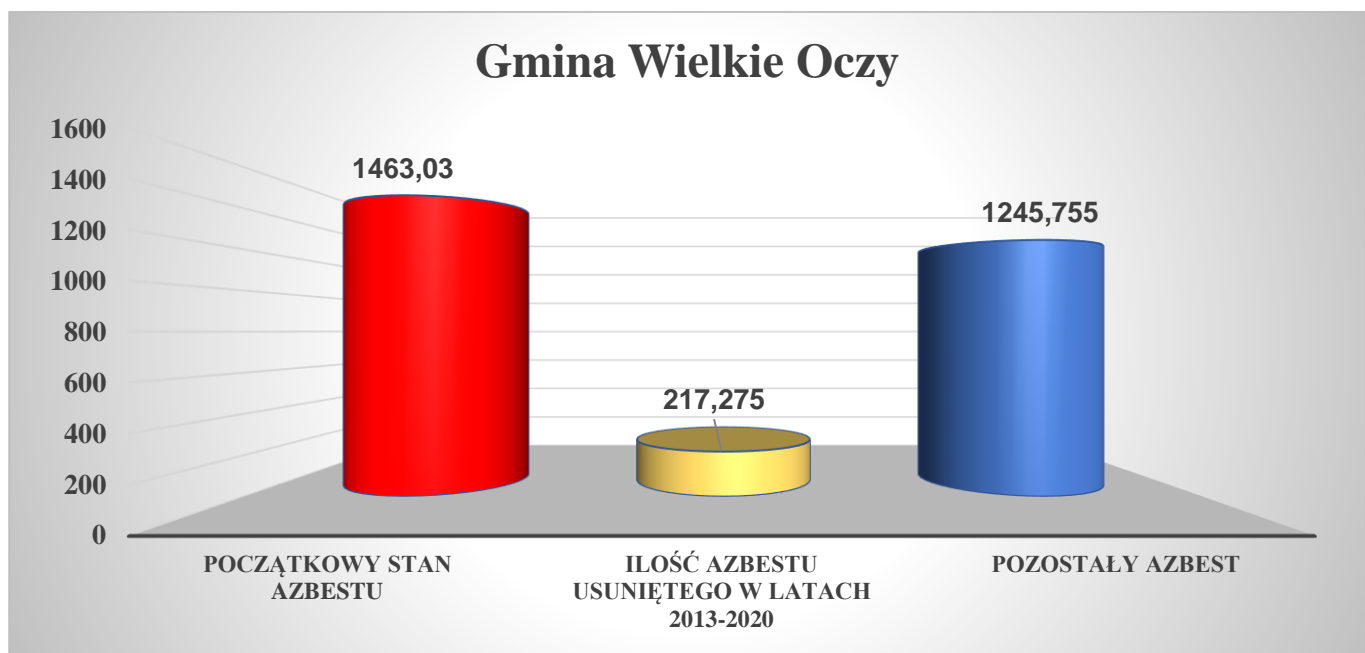
Lp.	Gmina	Stary Dzików
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 148/XXIII/2012 z dnia 28.11.2012 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stary Dzików na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 867,52
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	49,657
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1101,888
4.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	17 375,98
	Środki WFOŚiGW	12 163,17
	Środki gminy	5 212,79
	Wkład mieszkańców	0,0
	RAZEM	34 751,94

Wykres 4. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Stary Dzików

Tabela 6. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Wielkie Oczy

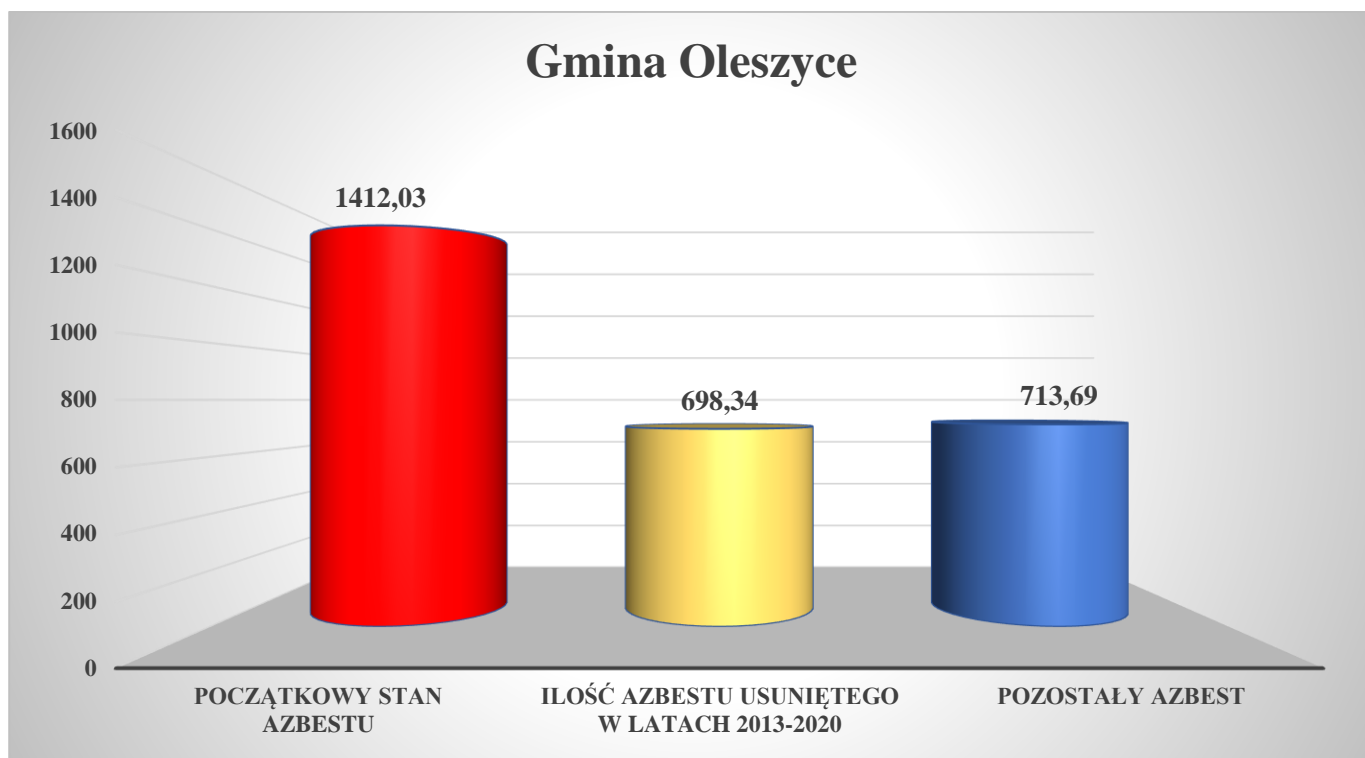
Lp.	Gmina	Wielkie Oczy
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXXI/54/2013 z dnia 5.12.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wielkie Oczy na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 463,03
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	34,990
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	1 245,755
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	12 246,50
	Środki WFOŚiGW	8 572,55
	Środki gminy	0,00
	Wkład mieszkańców	11 580,99
	RAZEM	32 400,04

Wykres 5. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Wielkie Oczy

Tabela 7. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Oleszyce

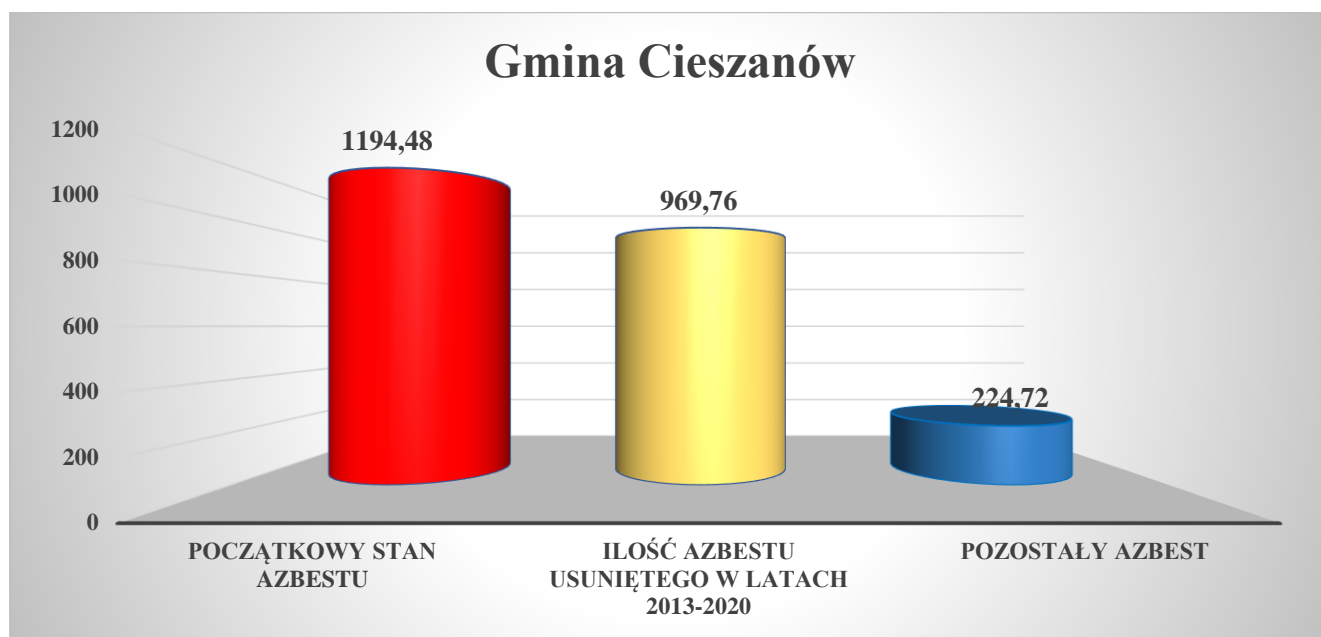
Lp.	Gmina	Oleszyce
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr XXXIX/222/13 z dnia 25.01.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Oleszyce na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 412,03
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	70,12
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	713,69
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	18 099,37
	Środki WFOŚiGW	12 669,56
	Środki gminy	5 429,82
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	36 198,75

Wykres 6. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Oleszyce

Tabela 8. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Cieszanów

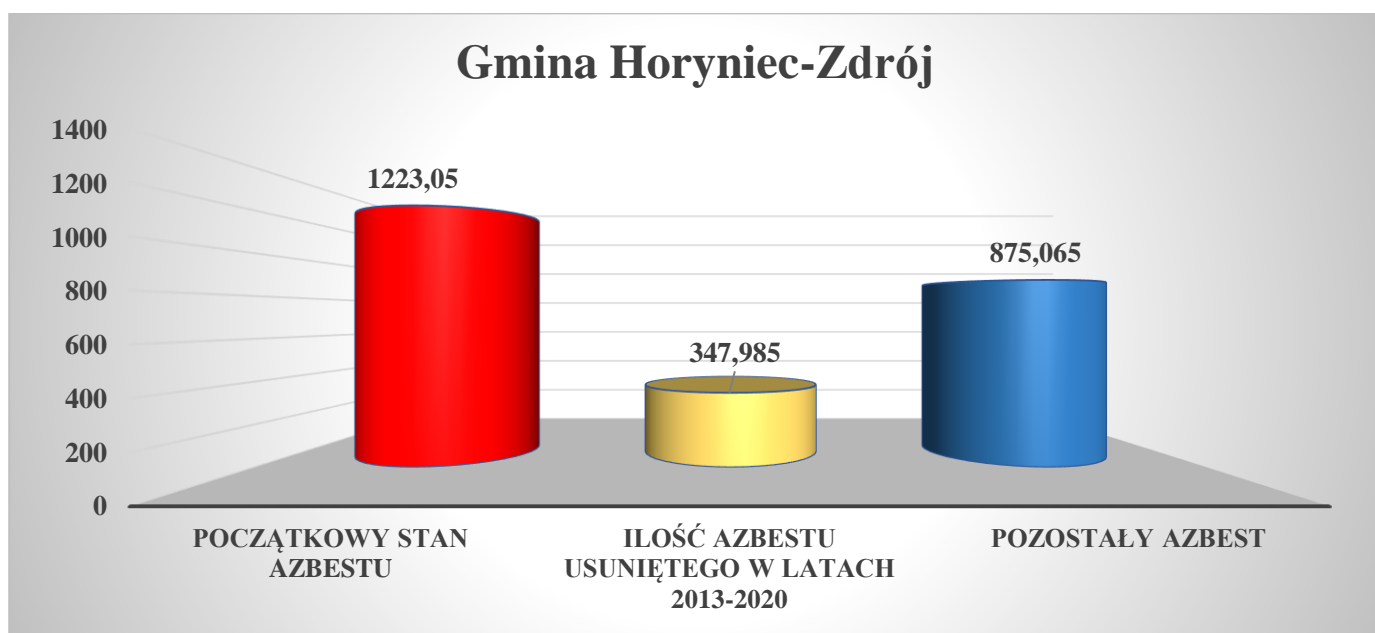
Lp.	Gmina	Cieszanów
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr II/16/2014 Rady z dnia 19.12.2014 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lubaczów na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1 194,48
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	103,21
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	224,72
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW i WFOŚiGW	53 531,94
	Środki gminy	3 148,93
	Wkład mieszkańców	6 297, 87
	RAZEM	62 978,74

Wykres 7. Stan realizacji usuwania azbestu na lata 2013-2020 w [Mg] na terenie gminy Cieszanów

Tabela 9. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Horyniec-Zdrój

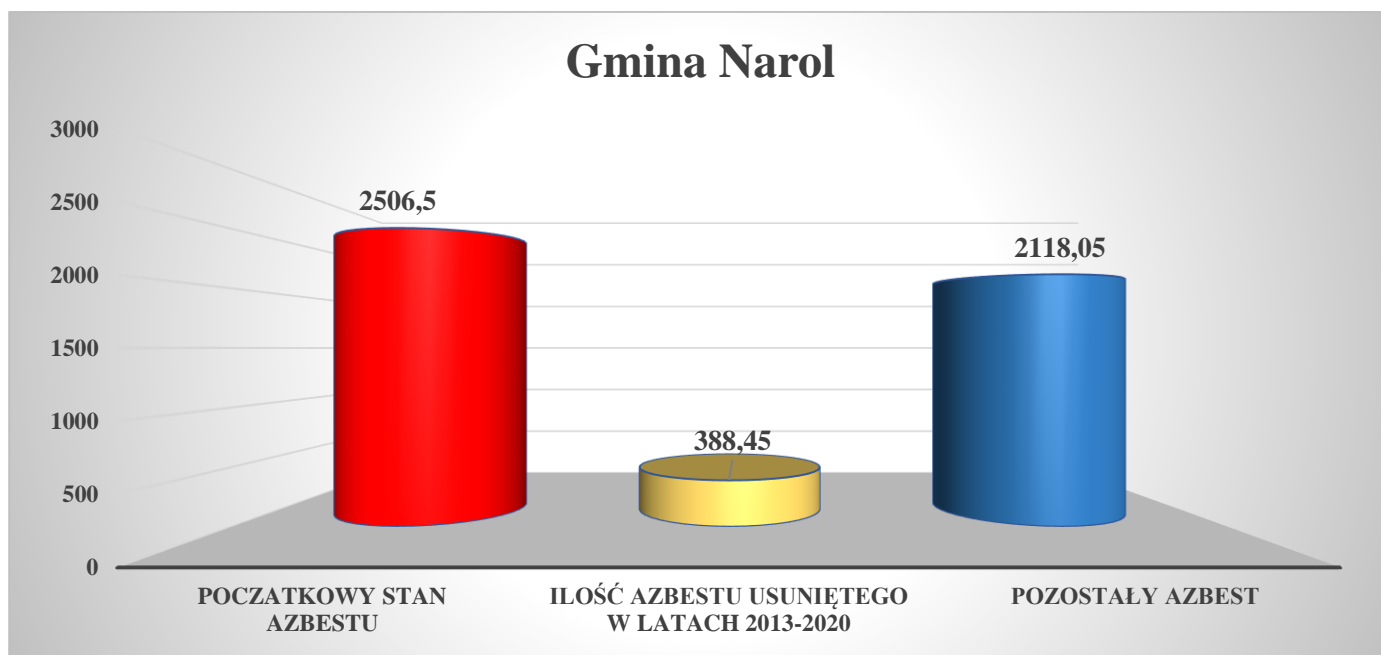
Lp.	Gmina	Horyniec Zdrój
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 175/XXIX/2013 z dnia 28.02.2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Horyniec Zdrój na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	1223,05
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	27,04
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	875,065
5.	Koszty operacji [zł]	2020r.
	Środki NFOŚiGW	8 700
	Środki WFOŚiGW	6 090
	Środki gminy	2 673,51
	Wkład mieszkańców	0,00
	RAZEM	17 463,51

Wykres 8. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Tabela 10. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Narol

Lp.	Gmina	Narol
1.	Data podjęcia przez gminę uchwały	Uchwała Nr 230/XXVI/2013 z dnia 28 stycznia 2013r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Narol na lata 2012-2032”
2.	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w Mg	2 506,5
3.	Ilość usuniętych wyrobów azbestowych w Mg na terenie gminy w 2020 r.	70,23
4.	Pozostały azbest do usunięcia w Mg	388,45
5.	Koszty operacji [zł]	2020 r.
	Środki NFOŚiGW	17 549,60
	Środki WFOŚiGW	12 284,72
	Środki gminy	0,00
	Wkład mieszkańców	5 264,89
	RAZEM	35 099,21

Wykres 9. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Narol

Tabela 11. Zestawienie stanu wyrobów azbestowych po przeprowadzonej inwentaryzacji wraz z ilością usuniętego azbestu w latach 2013-2020 oraz ilością azbestu pozostałego do usunięcia w poszczególnych miejscowościach na terenie gmin powiatu lubaczowskiego

Lp.	Nazwa Gminy	Nazwa miejscowości	Ilość zinwentaryzowanego azbestu w [Mg]	Ilość azbestu pozostałego do usunięcia według stanu na grudzień 2020 [Mg]	Wskaźnik [%] ilości wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia
1.	LUBACZÓW	Antoniki	40,72	17,56	43,12
		Bałaje, Mokrzyca	45,67	19,67	43,07
		Basznia Dolna	174,65	129,250	74,01
		Basznia Górna	94,45	72,4	76,65
		Borowa Góra	55,74	39,59	71,03
		Budomierz	65,18	57,930	88,88
		Dąbrowa	77,09	47,59	61,73
		Dąbków	51,03	20,65	40,47
		Hurcze	20,57	17,030	82,79
		Huta Kryształowa	81,35	78,550	96,56
		Karolówka	22,19	3,09	13,93
		Krowica Hołodowska	204,83	155,75	76,04
		Krowica Lasowa	70,15	70,150	100,00
		Krowica Sama	181,78	149,97	82,50
		Lisie Jamy	165,24	86,745	52,50
		Młodów	103,18	69,805	67,65
		Opaka	152,64	77,93	51,05
		Piastowo	23,02	20,620	89,57
		Podlesie	29,87	21,620	72,38
		Szczutków	58,22	18,415	31,63
		Tymce	42,41	36,43	85,90
		Wólka Krowicka	175,22	152,09	86,80
Załuże	145,92	86,725	59,43		
		RAZEM	2 081,12	1 449,56	69,65
2.	MIEJSKA LUBACZÓW	RAZEM	410,60	180,94	44,07
3.	STARY DZIKÓW	Stary Dzików	513,54	302,145	58,84
		Nowy Dzików	235,86	160,84	68,19
		Moszczanica	236,54	95,4	40,33
		Cewków	625,59	404,13	64,60
		Ułazów	255,99	139,373	54,44

		RAZEM	1 867,52	1 101,888	59,00
4.	WIELKIE OCZY	Bihale	111,37	90,21	81,00
		Kobylnica Ruska	141,90	124,085	87,45
		Kobylnica Wołoska	201,90	169,75	84,08
		Łukawiec	453,47	392,34	86,52
		Majdan Lipowiecki	68,69	51,58	75,09
		Potok Jaworowski	48,95	48,950	100,00
		Skolin	128,81	95,21	73,92
		Wielkie Oczy	189,20	161,17	85,18
		Wólka Żmijowska	18,53	18,530	100,00
		Żmijowiska	100,21	93,93	93,73
		RAZEM	1 463,03	1 245,755	85,15
5.	OLESZYCE	Borchów	43,78	26,37	60,23
		Futory	122,76	69,57	56,67
		Lubomierz	67,77	0	0,00
		Nowa Grobla	108,35	85,7	79,10
		Oleszyce	190,68	23,77	12,47
		Stare Oleszyce	205,21	70,09	34,16
		Stare Sioło	223,20	180,7	80,96
		Sucha Wola	167,19	59,71	35,71
		Zalesie	283,09	197,78	69,86
				RAZEM	1 412,03
6.	CIESZANÓW	Chotylub	78,00	54,7	70,13
		Cieszanów	88,21	11,150	12,64
		Dachnów	181,98	0,0	0,00
		Folwarki	46,66	23,43	50,21
		Gorajec	107,49	0	0,00
		Kowalówka	42,13	10,39	24,66
		Niemstów	126,73	6,88	5,43
		Nowe Sioło	169,38	0,0	0,00
		Nowy Lubliniec	156,78	82,1	52,37
		Stary Lubliniec	178,00	62,79	35,28
		Żuków	19,12	5,34	27,93
				RAZEM	1 194,48
	HORYNIEC-ZDRÓJ	Dziwięcierz	100,27	92,53	92,28
		Horyniec-Zdrój	323,09	177,52	54,94
		Krzywe	14,96	9,64	64,44
		Monasterz	53,68	53,680	100,00
		Niwki Horynieckie	102,13	102,130	100,00
		Nowe Brusno	71,56	32,57	45,51
		Nowiny Horynieckie	22,88	22,43	98,03
		Podemszczyzna	114,22	93,97	82,27

7.		Polanka Horyniecka	28,66	15,200	53,04
		Prusie	28,05	0,90	3,21
		Radruż	75,57	63,02	83,39
		Świdnica	35,20	18,68	53,07
		Werchrata	169,18	121,05	71,55
		Wólka Horyniecka	83,60	49,495	59,20
		RAZEM	1 223,05	852,815	69,73
8.	NAROL	Chlewiska	116,20	93,501	80,47
		Dębiny	92,30	86,354	93,56
		Huta Różaniecka	207,70	183,699	88,44
		Huta - Złomy	74,90	70,84	94,58
		Jędrzejówka	197,70	178,107	90,09
		Kadłubiska	54,00	46,307	85,75
		Lipie	96,20	91,13	94,73
		Lipsko	90,00	70,362	78,18
		Łówcza	271,80	248,725	91,51
		Łukawica	120,20	99,31	82,62
		Narol	339,90	259,735	76,42
		Narol-Wieś	205,60	183,728	89,36
		Płazów	173,30	149,895	86,49
		Podlesina	63,00	60,03	95,29
		Ruda Różaniecka	239,70	178,55	74,49
		Wola Wielka	164,00	117,777	71,82
		RAZEM	2 506,50	2 118,05	84,50

VIII. Podsumowanie

Reasumując, w 2020 roku w powiecie lubaczowskim usunięto **409,097 Mg** wyrobów azbestowych, co stanowi **3,36%**, ilości zinwentaryzowanej. Najwięcej azbestu usunięto w gminie Cieszanów (103,21 Mg), a najmniej w gminie Miejskiej Lubaczów (22,6 Mg).

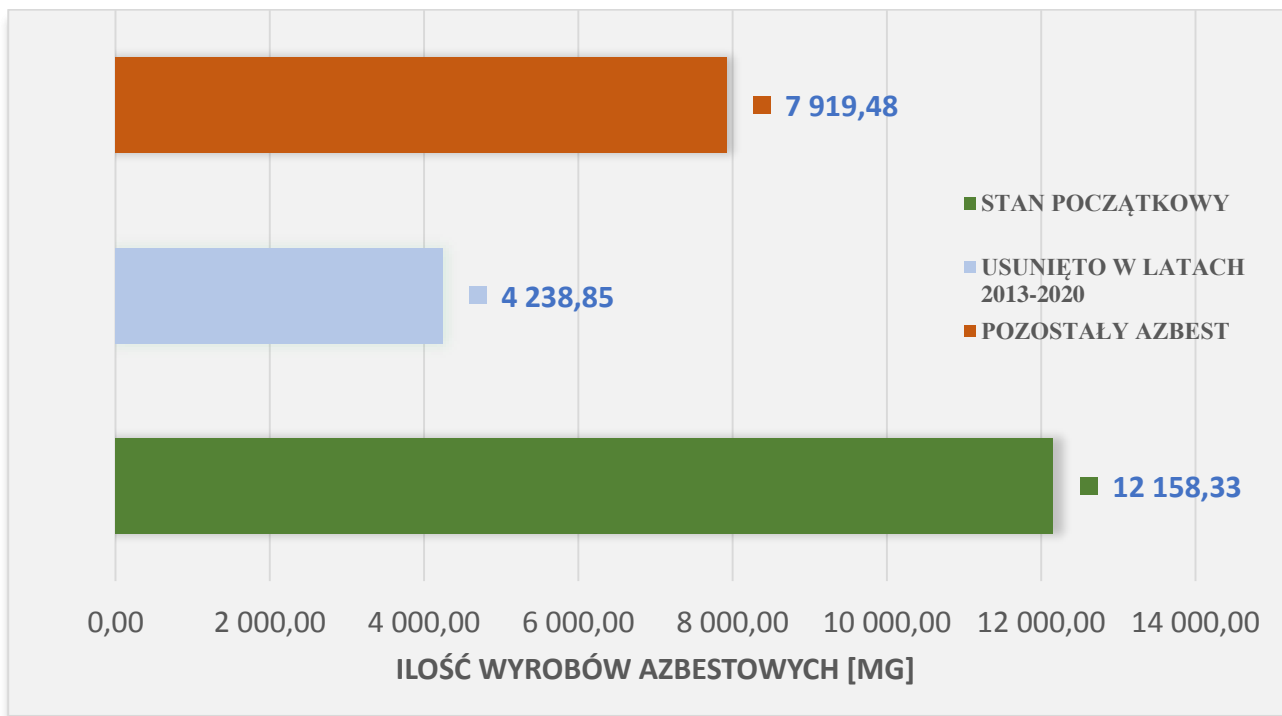
Tabela 12. Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w 2020 roku w zestawieniu z kosztami ich usunięcia pozyskanymi ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkładem gmin i mieszkańców powiatu w [zł]

L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Ilość wyrobów azbest. usuniętych w 2020 r. w [Mg]	Środki NFOŚiGW, WFOŚiGW [zł]	Środki gminy [zł]	Wkład mieszkańców
1.	Lubaczów	31,25	15 892,88	1 809,74	934, 88
2.	Miejska Lubaczów	22,6	12 406,58	5 108,59	2 189,40
3.	Stary Dzików	49,657	29 539,15	5 212,79	0,00
4.	Wielkie Oczy	34,990	20 819,05	0,00	11 580,99
5.	Oleszyce	70,12	30 768,93	5 429,82	0,00
6.	Cieszanów	103,21	53 531,94	3 148,93	6 297, 87
7.	Horyniec-Zdrój	27,04	14 790	2 673,51	0,00
8.	Narol	70,23	29 834,32	0,00	5 264,89
RAZEM		409,097	68 321,94	15 125,86	19 035,28

W latach 2013-2020 w powiecie lubaczowskim usunięto łącznie **4 238,85 Mg** azbestu (**34,86%**), najwięcej w Gminie Cieszanów 937,70 Mg (**78,5%**), a najmniej w Gminie Wielkie Oczy 217,28 Mg (**14,85%**).

Tabela 13. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2020 oraz pozostałych do usunięcia w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

L.p.	Nazwa gminy	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w [Mg]	Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2020		Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia	
			w [Mg]	w [%]	w [Mg]	w [%]
1.	Lubaczów	2 081,12	631,56	30,35	1 449,56	69,65
2.	Miejska Lubaczów	410,60	229,66	55,93	180,94	44,07
3.	Stary Dzików	1 867,52	765,63	41	1 101,888	59
4.	Wielkie Oczy	1 463,03	217,28	14,85	1 245,755	85,15
5.	Oleszyce	1 412,03	698,34	49,46	713,69	50,54
6.	Cieszanów	1 194,48	937,70	78,5	256,78	21,5
7.	Horyniec-Zdrój	1 223,05	370,24	30,27	852,815	69,73
8.	Narol	2 506,50	388,45	15,5	2 118,05	84,50
Razem		12 158,33	4 238,85	34,86	7 919,48	65,14

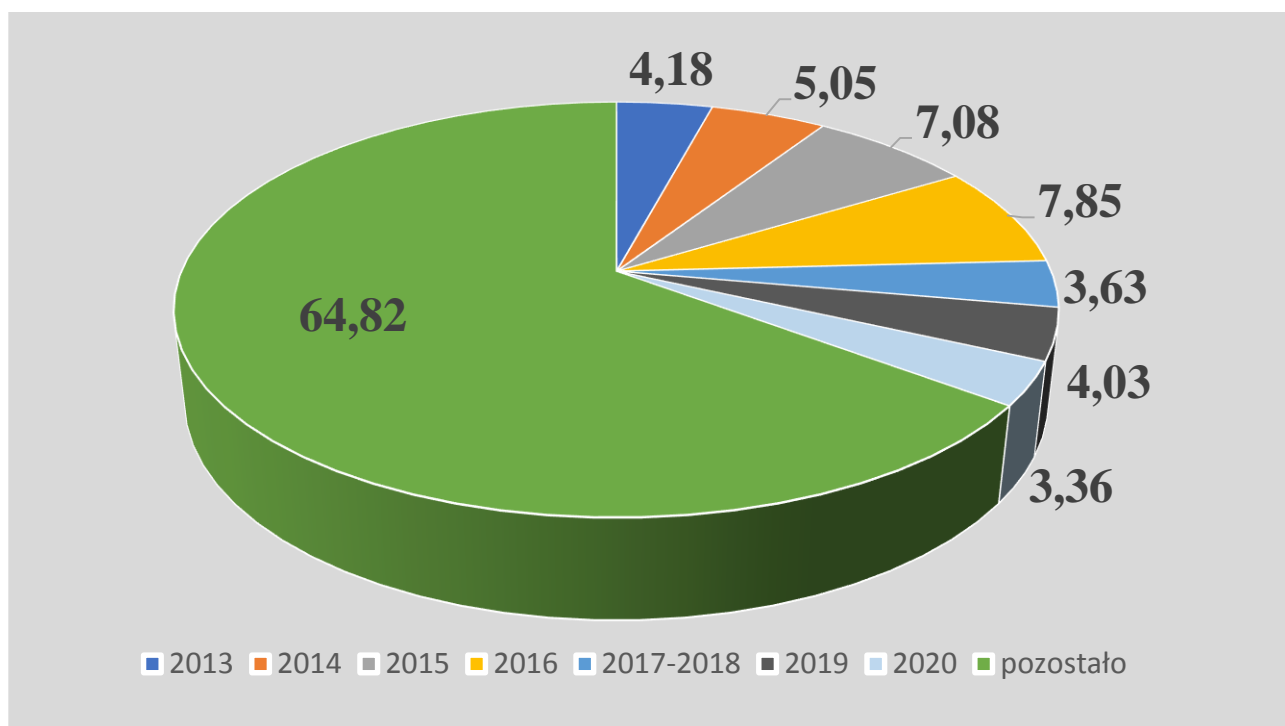
Wykres 10. Stan realizacji usuwania wyrobów azbestowych w latach 2013-2020 dla całego powiatu lubaczowskiego w [Mg]

Tabela 14. Łączne koszty usunięcia azbestu w latach 2013 – 2020 pozyskane ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkład gmin i mieszkańców powiatu lubaczowskiego w [zł]

L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Środki NFOŚiGW, WFOŚiGW [zł]	Środki gmin [zł]	Wkład mieszkańców
1.	Lubaczów	243 495,68	34 855,91	15 318,54
2.	Miejska Lubaczów	81 685,29	21 251,87	29 852,93
3.	Stary Dzików	301 078,89	46 740,94	0,00
4.	Wielkie Oczy	99 428,18	24,43	20 614,82
5.	Oleszyce	373 951,25	43 530,16	0,00
6.	Cieszanów	421 931,44	24 001,14	46 266,64
7.	Horyniec-Zdrój	121 913,70	18 540,25	0,00
8.	Narol	145 267,74	76,74	18 619,37
RAZEM		1 649 490,94	180 763,92	123 439,58

Tabela 15. Aktualne zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w [Mg] na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym wraz ze wskaźnikami nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w [Mg/km²] – stan na grudzień 2020 r.

L.p.	Gminy powiatu lubaczowskiego	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]	Wskaźnik nagromadzenia wyrobów zawierających azbest [Mg/km ²]
1.	Lubaczów	1 449,56	7,14
2.	Miejska Lubaczów	180,94	7,03
3.	Stary Dzików	1 101,888	7,07
4.	Wielkie Oczy	1 245,755	8,52
5.	Oleszyce	713,69	4,70
6.	Cieszanów	256,78	1,17
7.	Horyniec-Zdrój	852,815	4,20
8.	Narol	2 118,05	10,40
RAZEM		7 919,48	6,05

Wykres 11. Procentowe zestawienie stanu realizacji usuwania azbestu na terenie powiatu lubaczowskiego w latach 2013-2020

XI. Spis tabel

Tabela 1. Ilość odpadów azbestowych w Mg przyjętych do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2020

Tabela 2. Zestawienie zinwentaryzowanych ilości wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym – stan po wykonanej inwentaryzacji

Tabela 3. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Lubaczów

Tabela 4. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Miejska Lubaczów

Tabela 5. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Stary Dzików

Tabela 6. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Wielkie Oczy

Tabela 7. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Oleszyce

Tabela 8. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Cieszanów

Tabela 9. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Horyniec-Zdrój

Tabela 10. Dane dotyczące wyrobów azbestowych – gmina Narol

Tabela 11. Zestawienie stanu wyrobów azbestowych po przeprowadzonej inwentaryzacji wraz z ilością usuniętego azbestu w latach 2013-2020 oraz ilością azbestu pozostałego do usunięcia w poszczególnych miejscowościach na terenie gmin powiatu lubaczowskiego

Tabela 12. Ilość wyrobów azbestowych usuniętych w 2020 roku w zestawieniu z kosztami ich usunięcia pozyskanymi ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkładem gmin i mieszkańców powiatu w [zł].

Tabela 13. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2013-2020 i pozostałych do usunięcia w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego

Tabela 14. Łączne koszty usunięcia azbestu w latach 2013 – 2020 pozyskane ze środków NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz wkład gmin i mieszkańców powiatu lubaczowskiego w [zł]

Tabela 15. Aktualne zestawienie ilości wyrobów zawierających azbest w [Mg] na terenie powiatu lubaczowskiego w układzie gminnym wraz ze wskaźnikami nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w [Mg/km²] – stan na grudzień 2020 r.

IX. Spis wykresów

Wykres 1. Procentowe zestawienie przyjętego azbestu do kwatery azbestowej w latach 2014 – 2020

Wykres 2. Stan realizacji usuwania azbestu na lata 2013-2020 w [Mg] na terenie gminy Lubaczów

Wykres 3. Stan realizacji usuwania azbestu na lata 2013-2020 w [Mg] na terenie gminy Miejskiej Lubaczów

Wykres 4. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Stary Dzików

Wykres 5. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Wielkie Oczy

Wykres 6. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Oleszyce

Wykres 7. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Cieszanów

Wykres 8. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Horyniec-Zdrój

Wykres 9. Stan realizacji usuwania azbestu w latach 2013–2020 w [Mg] na terenie gminy Narol

Wykres 10. Stan realizacji usuwania wyrobów azbestowych w latach 2013-2020 w poszczególnych gminach powiatu lubaczowskiego w Mg

Wykres 11. Procentowe zestawienie stanu realizacji usuwania azbestu na terenie powiatu lubaczowskiego w latach 2013-2020